

Naturen i kulturen

Malin Ståhls performance *Forest Collections*

Det är en publik på ungefär tjugo till tjugofem personer som slår sig ned på svarta stolar i Jamtlis Exercishall. Stolarna är utställda på rad som tillsammans bildar en kvadrat. Vid kanterna står trälådor i varierande storlekar utan lock och i dem ligger det bitar av gran. Lådorna påminner nästan om kistor som om vi har bjudits in till en begravning med öppna kistor, ett sista farväl till skogsskövlingens senaste uppstyckade offer.

Under tystnad går konstnären Malin Ståhl fram till en av lådorna, plockar upp en handfull bitar av den uppsågade granen och går med den till mitten av denna mänskliga fyrkant som utgörs av oss i publiken. Hon lägger ned bitarna på det gråmålade golvet. Trädet är uppsågat i sektioner och lugnt och metodiskt staplar hon dessa trämedaljonger på varandra, en efter en. När bitarna tagit slut går hon lugnt tillbaka till lådan och hämtar fler. När lådan är tom fortsätter hon till nästa och upprepar samma process, denna gång på en ny plats i kvadraten och med ett nytt träd.

Vissa av bitarna har fortfarande kvar några av grenarna och för att trätornet inte ska rasa använder sig Ståhl av motviktens princip. Det är en svajig balansgång som tillför ett element av spänning i en annars meditativ process. Under de 40 minuter som verket pågår frågar man sig hurvida bygget kommer att hålla. Hotet om att allt kommer rasa är ständigt närvarande. Alla nio trätorn som återuppstått ur de nio lådorna står kvar. Vad betyder det för oss?

Vad Malin Ståhl framför allt visar med det minimalistiska performanceverket *Forest Collections* är den transcendentala relationen i den binära uppdelningen av natur och kultur. Naturen blir en förutsättning för kulturen. Samtidigt intar människan en central plats i formandet av naturen. Ståhl tar bitar av gran som sågats upp för ändamålet och bygger upp det igen. Detta bygge kräver dock stor försiktighet eftersom balansen lätt kan rubbas vilket resulterar i att det hela rasar.

Forest Collections kan läsas som ett antropocentriskt ställningstagande som handlar om att erkänna ansvar och försöka återskapa det som förstörts. Det är antropocentriskt i den mening att naturen måste bevaras och skyddas eftersom den mänskliga välfärden beror på den. Utan naturen berövar man kulturen dess existensvillkor.

Performanceverket kommer också med en varning som artikuleras i resultatet av verket. På golvet inne i exercishallens artificiella miljö har "skogen" återskapats. Men det är en "skog" bestående av ett fåtal träd, uppsågade och lemlästade, knappt kapabla att stå upp. Topparna saknas och träden är blott fragment av vad de en gång var. Det som har förstörts och sågats isär kan inte återställas till sin ursprungliga form.

Text: Freddie Ross

Foto: Alex Kent

Volym 2018-04-19